

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سپسیس و شوک

سپتیک

تهیه کننده: سهیلا اصغری

بخش ICU

بیمارستان الزهرا (س)

۱۴۰۰

سپسیس در اثر واکنش بدن به یک عفونت ایجاد می شود. هنگامی که بدن ما برای مبارزه با عفونت و واکنش به آن، مواد شیمیایی را آزاد میکند، در اثر اتفاقاتی این واکنش از حالت تعادل خارج می شود، در این هنگام سپسیس اتفاق می افتد. در واقع این بیماری زمانی رخ می دهد که سیستم ایمنی بدن شما برای مبارزه با یک عفونت، بیش از حد واکنش نشان دهد. یعنی مواد شیمیایی که از طریق سیستم ایمنی بدن، برای مبارزه با عفونت، وارد جریان خون می شود، باعث التهاب زنجیره ای در کل بدن شود. اگر در هنگام سپسیس لخته خون ایجاد شود جریان خون به اندام های داخلی بدن کاهش می یابد و همین باعث آسیب به این اندام ها می شود.

در موارد شدیدتر سپسیس، باعث افت زیاد فشار خون شده و حتی خطر مرگ را برای فرد به دنبال خواهد داشت، این وضعیت شوک سپتیک نام دارد که ممکن است در مواردی کشنده باشد و یا باعث نارسایی چندین عضو مانند ریه ها، کلیه ها و کبد شود. این عفونت، سالانه باعث مرگ بیش از ۲۵۰,۰۰۰ آمریکایی می شود.

آیا سپسیس واگیردار است؟ این بیماری که مسمومیت خونی هم نامیده می شود غیر مسری می باشد و شما از فرد دیگری مبتلا نخواهید شد.

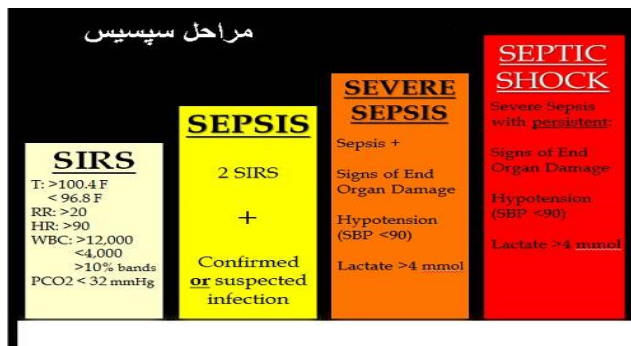
عوامل خطر و فاکتورهای ریسک

این بیماری در افراد بزرگسال، زنان حامله، کودکان زیر یک سال و افرادی که سابقه بیماری هایی مانند HIV، دیابت، سرطان و انجام شیمی درمانی، بیماری های کلیوی و ... دارند، که این بیماری ها باعث تضعیف سیستم ایمنی بدن آنها شده است، رایج تر و پرخطرتر است. همچنین افرادی که به تازگی در بیمارستان و یا در بخش عفونی و مراقبت های ویژه بستری بوده اند بیشتر در معرض ابتلا به عفونت و در نتیجه مسمومیت خونی هستند. اگر درمان به موقع و زودرس انجام شود، با مصرف آنتی بیوتیک و تزریق مایعات داخل وریدی، احتمال بهبودی بالاست.

علت سپسیس

- هر نوع عفونت و یا باکتری در خون، شکم (آپاندیس)، کلیه و ...
 - ذات الریه و هرگونه بیماری هایی که سیستم ایمنی بدن را ضعیف می کنند.
 - و هر چیزی که باعث ورود عفونت و باکتری به بدن می شود: مانند زخم ها و خراش های پوستی
 - ممکن است سپسیس ناشی از عوارض بعد از عمل های جراحی هم باشد مانند عمل بواسیر و یا هموروئید.
- این بیماری روز به روز در حال افزایش است، مخصوصا در ایالات متحده، و دلایل افزایش مبتلایان به این بیماری می تواند این موارد باشد:
- جمعیت پیر: زیرا سپسیس در افراد میانسال که سیستم ایمنی بدن آنها ضعیف تر است، شایع تر است.
 - افزایش مقاومت باکتری ها در برابر آنتی بیوتیک ها
 - افزایش تعداد مبتلایان به بیماری هایی که سیستم ایمنی آنها را ضعیف می کند.

مراحل سپسیس

سپسیس شامل سه مرحله سپسیس، سپسیس شدید و شوک سپتیک می باشد .

علائم سپسیس

- تب بالا (بالاتر از ۳۸ درجه سانتیگراد)
- ضربان قلب بیشتر از ۹۰ در یک دقیقه
- تنفس تند تند و پی در پی
- اسهال و حالت تهوع
- عفونت تایید شده و یا احتمالی

علائم سپسیس شدید

هنگامی که اعضای بدن در اثر واکنش بیش از اندازه سیستم ایمنی به عفونت، نارسا می شوند سپتیسمی شدید با این علامت ها رخ می دهد:

- تغییر رنگ پوست
- تغییر توانایی ذهنی ، سردرگمی و کاهش هوشیاری
- کاهش ادرار و یا ادرار تیره
- کارکرد غیر عادی قلب
- ضعف و لرزش به دلیل افت دمای بدن

علائم شوک سپتیک

شوکه سپتیک هنگامی رخ می دهد که سپسیس درمان نشود و علائم سپتیسمی شدید را دارد به علاوه این که در این مرحله از بیماری، فشار خون بسیار پایین است.

عوارض سپسیس

مراحل سپتیسمی از کم تا شدید متغیر است و با شدت یافتن این بیماری، جریان خون به اندام های حیاتی بدن مانند قلب، مغز و

...کاهش می یابد و این باعث لخته شدن خون و نارسایی در این اندامها و مرگ بافت های بدن می شود.

سپسیس خفیف معمولا قابل درمان و بهبودی است ولی در مرحله شوک سپتیک، باعث مرگ ۴۰ درصد از مبتلایان به این بیماری خواهد شد.

درمان سپسیس

هنگامی که پزشک شما مطمئن شد که به این بیماری مبتلا هستید شما را در بخش مراقبتهای ویژه یا همان ICU بستری میکند و سعی می کند، عفونت را متوقف کند، و فشار خون و کارکرد اندام های حیاتی را کنترل کند.

سپس با توجه به علت عفونت، داروهای مورد نیاز برای شما را تجویز می کند:

آنتی بیوتیک ها و داروهای افزایش فشار خون

اگر عفونت به کلیه ها زده باشد و نتوانند خون را تصفیه کنند، پزشک دیالیز را تجویز می کند و اگر ریه ها ضعیف شده باشند و عملکرد تنفس به خوبی انجام نشود از دستگاه تنفس مصنوعی استفاده می شود.

و اما در بعضی موارد برای از بین بردن بافت آلوده و یا تخلیه آبسه پر چرک، به عمل جراحی نیاز است.

سپسیس در بارداری

سپسیس بارداری، در زنان باردار و یا زنانی که به تازگی وضع حمل کرده اند بروز می کند، چون در دوران بارداری توانایی بدن در مقابله با عفونت ها کاهش می یابد و یا هنگام سقط جنین ممکن است عفونت وارد بدن شود.

سپسیس در نوزادان

کودکان نوزاد و مخصوصا نوزادان تازه متولد شده به دلیل ضعف سیستم ایمنی، بیشتر در معرض ابتلا به این بیماری هستند. اگر پوست نوزاد و یا کودک شما سرد و بی حرارت است و به سختی نفس می کشد، و یا بیش از ۱۲ ساعت است که پوشک او خشک است، بدون اتلاف وقت کودک خود را به اورژانس ببرید. نوزادان نارس و آنهایی که زودتر از موقع خود به دنیا می آیند بیشتر از سایر نوزادان به سپتیسمی مبتلا می شوند. همچنین این بیماری در نوزادان می تواند دلایل دیگری مانند عفونت رحم، تب بالای مادر، پارگی زودرس کیسه آب، و یا انتقال عفونت از مادر به نوزاد در هنگام زایمان، نیز داشته باشد.

چند نکته مهم درباره سپسیس:

باید توجه داشته باشید که هر زخم کوچک و عفونت موضعی و یا خراش روی پوست که منجر به ورود باکتری ها به داخل پوست شود ممکن است به سپتیسمی بیانجامد. پس با رعایت بهداشت به خصوص بهداشت دست ها و شستن و ضد عفونی کردن آنها، تمیز نگه داشتن زخم های بدن، اجازه ندهید تا باکتری ها به داخل بدن راه یافته و باعث عفونت در خون شما شوند.

منابع:

<https://jarah.clinic/articles>